

Het koningshuis is de laatste jaren onverminderd populair, vooral vanwege het ‘wij-gevoel’. Voor christenen uit de protestantse traditie is er nog een extra reden om je verbonden te voelen met het koningshuis. De tekst van het Wilhelmus zit vol met verwijzingen naar onder andere de psalmen - het zesde couplet roept herinneringen op aan psalm 18 en psalm 33 – en getuigt bij vlagen van een doorleefd geloof. De gevluchte Prins wordt in verband gebracht met David. En Nederland een klein beetje met Israël.

In Delft studeren en werken veel mensen uit het buitenland. Onder hen bevinden zich christen en niet-christenen. Onze kerk wil een gastvrije gemeenschap zijn voor christenen uit andere landen. Wij proberen ook op een gastvrije manier de verbinding te maken met niet-christelijke buitenlandse studenten, waaronder veel Chinezen. Dat gebeurt onder andere door persoonlijk contact in Nederlandse gastgezinnen en door kerkdiensten zo in te richten dat niet-Nederlandse studenten zich gezien weten, zich welkom voelen en aangesproken worden. En het gebeurt ook tijdens maandelijkse interculturele avonden in ons kerkgebouw.

Koningshuis

Op een van deze avonden ging het over het Nederlandse koningshuis. Interessant voor veel buitenlandse studenten omdat dit natuurlijk een typisch Nederlands fenomeen is. En leuk voor Nederlandse gemeenteleden – waaronder veel studenten – omdat het gaat over “ons” koningshuis. Na een maaltijd deden we een quiz over het koninklijk huis in groepen van gemengde samenstelling (Nederlanders en niet Nederlanders). Enkele internationale gasten hadden zich tot verbazing van anderen grondig verdiept in het onderwerp en wisten meer over het koningshuis dan sommige autochtone Nederlanders! De zondag erna was er een kerkdienst die ging over de relatie tussen christenen en overheden. In de kerk zaten vooral Nederlanders, maar ook Chinezen en Indiërs. En bezoekers uit andere landen.

Verrijkend

Het regelmatig ontvangen van buitenlandse gasten in kerkdiensten is een verrijkende ervaring. Niet in de laatste plaats omdat het je helpt met een frisse blik opnieuw bijbel te lezen en te doordenken wat christenzijn inhoudt. De vragen van een Chinees zijn vaak anders dan die van mij. En hoe normaal is het om in de kerk je nationale hymne te zingen? Natuurlijk valt hier best iets voor te zeggen. God gaat een geschiedenis met volken, niet alleen met individuele personen. Wij zijn *Nederlandse* christenen, dat honoreren is een waarde. Maar we zitten in de kerk omdat een christelijke gemeenschap zijn, niet omdat we Nederlanders zijn. Een van de bijzondere aspecten van die blijde boodschap is nu juist dat het mensen verbindt. Mensen van verschillende leeftijden, mensen uit verschillende sociale milieus en mensen uit verschillende landen en (sub)culturen.

Bijbelse hoofdlijn

Toegepast op de vraag naar de relatie tussen de christelijke gemeenschap en overheden betekent dit bijvoorbeeld dat ik me als voorganger realiseer dat deze relatie van land tot land en van tijd tot tijd verschilt. En dat de vraag voor verschillende bezoekers van één dienst op uiteenlopende manieren actueel is. Chinese christenen en burgers hebben een andere verhouding tot hun overheden dan christenen uit Pakistan, Egypte of Polen. Om maar een paar voorbeelden te noemen.

Het betekent verder dat je gaat zoeken naar bijbelse hoofdlijnen. Wat zegt God over overheden en regeringen? Hoe heeft Hij in de loop van de geschiedenis overheden in dienst genomen en hoe verschilde de positie van gelovige mensen daarin in de meest uiteenlopende situaties? Over hoofdlijnen gesproken, denk dan vooral aan hoe het volk Israël om een koning vroeg en hoe God tegen de zin van Samuël tegemoet kwam aan deze wens. God maakte van het koningschap in Israël zelfs een belangrijk instrument. Hij beloofde David dat er altijd iemand van zijn familie op de troon van Israël zou zitten. Een belofte die op een bijzondere en ongedachte manier vervuld werd door de komst van Jezus.

Troonswisseling

In Handelingen 1 lezen we dat de leerlingen van Jezus na Pasen zich voorbereiden op een troonswisseling. Jezus had hier zelf aanleiding toe gegeven door na Pasen met hen te spreken over 'het koninkrijk van God' (Hand. 1,3) Zij vragen aan de opgestane Jezus: 'Heer, gaat u dan binnen afzienbare tijd het koningschap over Israël herstellen?' (Hand. 1,6). Deze vraag sluit aan bij eerdere verwachtingen van de volgelingen van Jezus, en van veel joden, dat er in de toekomst een leider te verwachten was, de Messias, die Israël zou bevrijden van haar onderdrukkers en zo het koninkrijk van God zou vestigen. De reactie van Jezus op de vraag van de leerlingen is opvallend. Jezus corrigeert de verwachting niet maar vraagt geduld. En inzicht in de manier waarop. Onze grootste leider blijkt een bijzondere Koning: één die zelf heeft geleden, is gestorven en weer opstond uit de dood. Deze Koning stuurt nu zijn boodschappers rond: "wanneer de heilige Geest over jullie komt, zullen jullie kracht ontvangen en van mij getuigen in Jeruzalem, in heel Judea en Samaria, tot aan de uiteinden van de aarde." (Hand. 1,8)

Koninkrijk van God

Paulus werkt de gevolgen van Jezus' koningschap voor gelovige mensen uit zijn tijd vervolgens verder uit in enkele brieven. Hij schrijft bijvoorbeeld dat gelovigen burgers zijn van een hemels koninkrijk (Fil. 3,20). En hij geeft praktische aanwijzingen voor het leven van christenen in het Romeinse rijk (o.a. Rom. 13; 1 Tim. 2,2). In het koninkrijk van God gaat het om een leven door de Geest van God. Soms zie je gelovigen dan gebruik maken van wereldse rechten. Paulus bijvoorbeeld, beroept zich op de keizer als hij wordt beschuldigd door de joden. Maar dat beroep staat in dienst van het getuigenis dat Jezus is opgestaan!

Er zijn ook situaties waarin gelovigen bewust afzien van rechten. Jezus zei het zelf al tegen Pilatus: mijn koninkrijk hoort niet bij deze wereld (Joh. 18). Tegen Petrus, die zich wilde verzetten tegen de onrechtmatige arrestatie van Jezus, zei Jezus: doe je zwaard weg. Wie het zwaard trekt, zal door het zwaard omkomen. Jezus voegde hier veelzeggend aan toe: "zou ik de beker niet drinken, de beker van mijn Vader?"

De HEER regeert

In situaties waarin christenen in de minderheid zijn – of zelfs vervolgd worden – is het voor christenen de kunst om overheden te respecteren en aan te spreken op hun verantwoordelijkheid als dienares van God. In tijden van vrijheid is de uitdaging anders: verwacht van overheden en koningshuizen niet te veel en gebruik de vrijheid die je als christen hebt vooral om te getuigen van het koninkrijk van God.

Zo bijbellezen inspireert. Je ziet opnieuw iets van de grootheid van de manier waarop God aan het werk is in deze wereld. Het zorgt ervoor dat je als Nederlandse christen niet zomaar één op één jouw eigen situatie inleest in die waarover Paulus schrijft. Je voelt je op een nieuwe manier verbonden met christenen uit andere landen, met wie je samen in de kerk zit en luistert naar Gods Woord.

In zo'n internationaal gezelschap ligt het niet voor de hand om een volkslied te zingen. Het Wilhelmus in de kerk zorgt voor gevoelens van vervreemding bij christenen uit andere landen. Andere bezoekers vinden het juist leuk: moet je al die Nederlanders nu eens zien! Je zingt bijvoorbeeld wèl samen de woorden van Psalm 2 (in het Engels): *Take heed, O rulers of the earth, and hear. Be wise, O kings, and let his edict warn you. Rejoice with trembling; serve the LORD with fear.* Of andere liederen, in de stijl van Psalm 93: *De HEER regeert!*